

УДК 159.9.072.43

DOI <https://doi.org/10.32782/academ-ped.psyh-2026-1.23>**Олена ХАЛІК**

кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології,
Заклад вищої освіти «Університет Короля Данила»;
доцент кафедри загальної та вікової психології,
Криворізький державний педагогічний університет
olena.khalik@ukd.edu.ua
ORCID: 0000-0002-0460-6072

Олександра ПИТЛЮК-СМЕРЕЧИНСЬКА

кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології,
Заклад вищої освіти «Університет Короля Данила»
oleksandra.pytliuk-smerechynska@ukd.edu.ua
ORCID: 0009-0008-7140-7920

Олег ЗАПУХЛЯК

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології,
Заклад вищої освіти «Університет Короля Данила»
oleh.zapukhliak@ukd.edu.ua
ORCID: 0009-0000-4468-9397

СУБ'ЄКТИВНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Анотація. *Мета статті* полягає у комплексному емпіричному дослідженні особливостей суб'єктивного благополуччя студентської молоді в умовах воєнної та соціально-економічної нестабільності, а також у визначенні ролі внутрішніх ресурсів у збереженні якості життя здобувачів освіти.

Методологія дослідження. Теоретичну основу роботи становлять евдемоністичний та гедоністичний підходи, що дають змогу інтерпретувати благополуччя як багатовимірний конструкт, який охоплює як когнітивну оцінку задоволеності життям, так і аспекти позитивного особистісного функціонування. Використано комплекс теоретичних методів (аналіз і синтез наукової літератури) та емпіричних методик, а саме «Шкали психологічного благополуччя» К. Ріффа (адаптація С. Карсканової) і «Шкали задоволеності життям» Е. Дінера (адаптація В. Оліфер, В. Боснюк). Дослідження проведено на вибірці 105 студентів; застосовано кореляційний аналіз (*r*-Пірсона) для виявлення взаємозв'язків між показниками психологічного благополуччя та задоволеністю життям.

Наукова новизна полягає у виявленні нерівномірності розвитку компонентів психологічного благополуччя студентів в умовах війни: зафіксовано відносно вищі показники внутрішньо орієнтованих компонентів (самоприйняття, життєві цілі, особистісне зростання) порівняно з операційними (керування середовищем). Встановлено, що в умовах невизначеності задоволеність життям має найбільш виражений зв'язок із самоприйняттям ($r = 0,53$; $p \leq 0,01$) і життєвими цілями ($r = 0,47$, $p \leq 0,01$), тоді як зв'язок з керуванням середовищем є статистично незначущим.

Висновки. Суб'єктивне благополуччя студентської молоді в сучасних реаліях набуває компенсаторного характеру і підтримується переважно за рахунок внутрішніх особистісних опор, що частково пом'якшує негативний вплив обмеженого контролю над зовнішніми життєвими обставинами.

Ключові слова: суб'єктивне благополуччя, психологічне благополуччя, задоволеність життям, студентська молодь, психологічна адаптація.

© О. Халік, О. Питлюк-Смеречинська, О. Запужляк, 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Olena KHALIK

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Psychology,
Higher Educational Institution "King Danylo University";
Associate Professor at the Department of General and Developmental Psychology,
Kryvyi Rih State Pedagogical University
olena.khalik@ukd.edu.ua

ORCID: 0000-0002-0460-6072

Oleksandra PYTLIUK-SMERECHYNSKA

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Psychology,
Higher Educational Institution "King Danylo University"
oleksandra.pytliuk-smerechynska@ukd.edu.ua

ORCID: 0009-0008-7140-7920

Oleg ZAPUKHLYAK

Candidate of Psychological Sciences,
Associate Professor at the Department of Psychology,
Higher Educational Institution "King Danylo University"
oleh.zapukhlyak@ukd.edu.ua

ORCID: 0009-0000-4468-9397

SUBJECTIVE WELL-BEING OF STUDENTS IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY SOCIAL CHALLENGES

Abstract. *The aim of the article is to conduct a comprehensive empirical study of the characteristics of students' subjective well-being under conditions of war-related and socio-economic instability, and to determine the role of internal resources in maintaining the quality of life of learners in higher education.*

Methodology. *The theoretical framework integrates eudaimonic and hedonic approaches, which make it possible to interpret well-being as a multidimensional construct encompassing both the cognitive evaluation of life satisfaction and aspects of positive psychological functioning. The study employed theoretical methods (analysis and synthesis of scholarly literature) and empirical instruments: C. Ryff's Scales of Psychological Well-Being (adapted by S. Karskanova) and E. Diener's Satisfaction with Life Scale (Ukrainian adaptation by V. Olifer and V. Bosniuk). The study was conducted on a sample of 105 students; Pearson's correlation analysis was used to identify associations between psychological well-being indicators and life satisfaction.*

Scientific novelty. *The scientific novelty lies in identifying an uneven development of students' psychological well-being components during wartime: relatively higher levels of internally oriented components (self-acceptance, purpose in life, personal growth) were observed compared to operational components (environmental mastery). Under conditions of uncertainty, life satisfaction was most strongly associated with self-acceptance ($r = 0.53$; $p \leq 0.01$) and purpose in life ($r = 0.47$, $p \leq 0.01$), whereas its association with environmental mastery was statistically non-significant.*

Conclusions. *In contemporary realities, students' subjective well-being assumes a compensatory character and is supported primarily by internal personal resources, which partly mitigates the adverse effects of limited control over external life circumstances.*

Key words: *subjective well-being, psychological well-being, life satisfaction, students, psychological adaptation.*

Постановка проблеми. Проблема суб'єктивного благополуччя набуває особливої актуальності в умовах тривалої соціальної та психоемоційної напруги, спричиненої війсьними подіями в Україні. Сучасне суспільство тривалий час перебуває в ситуації хронічного стресу та невизначеності, що зумовлює підвищене навантаження на особистість. Війна актуалізує потребу в значних ресурсах стресостійкості та

витривалості, необхідних для подолання кризових життєвих обставин і підтримання психічної рівноваги в умовах інтенсивних емоційних і нервово-психічних перевантажень. Водночас суб'єктивне відчуття благополуччя та орієнтація на позитивне психологічне функціонування виступають важливими внутрішніми ресурсами емоційної стійкості, адаптації та збереження якості життя особистості.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Дослідження феномена психологічного благополуччя особистості дає змогу виокремити два основні теоретичні підходи: евдемоністичний (К. Ріфф [10], Е. Десі [8] та ін.) і гедоністичний (Е. Дінер [9], А. Ватерман [11] та ін.). У межах евдемоністичної парадигми об'єктом дослідження є психологічне благополуччя в контексті повноцінного функціонування особистості, зосереджене на процесі реалізації внутрішніх ресурсів людини. Ключовим критерієм досягнення психологічного благополуччя в цьому підході виступає переживання суб'єктом повноцінності та успішності власної життєдіяльності. У межах гедоністичної парадигми пріоритет надається аналізу суб'єктивних переживань радості й щастя, пов'язаних із задоволеністю особистості собою та власним життям.

Мета статті. Метою статті є комплексне емпіричне дослідження особливостей суб'єктивного благополуччя студентської молоді в умовах сучасних соціальних викликів шляхом аналізу структурних компонентів психологічного благополуччя та когнітивної оцінки рівня задоволеності життям, а також виявлення характеру й інтенсивності взаємозв'язків між показниками психологічного та суб'єктивного благополуччя студентів.

Виклад основного матеріалу. У сучасній психології, використовуючи поняття «благополуччя», психологи визначають узагальнений зміст того, як людина переживає позитивність власного буття. С. Маццак і Х. Кучвара відзначають, що цей стан можна конкретизувати через різні різновиди благополуччя, зокрема суб'єктивне, психологічне, особистісне, емоційне та душевне, інколи залучаються й близькі за змістом конструкти ментального чи психологічного здоров'я [5]. Частина науковців схиляється до ототожнення понять психологічного та суб'єктивного благополуччя, підкреслюючи їх тісний взаємозв'язок у забезпеченні цілісності особистості та її психічного здоров'я. У межах зазначених досліджень суб'єктивне благополуччя трактується як показник особистісного ставлення людини до себе, власного життя та значущих для неї життєвих процесів, сформованого на основі засвоєних нормативних уявлень про зовнішнє й внутрішнє середовище.

Одним з напрямів аналізу є трактування суб'єктивного благополуччя як емоційно-оцінного ставлення до власного життя, себе та взаємин із соціумом, що проявляється у задоволеності життям і окремими його сферами та безпосередньо пов'язується з потенціалом самореалізації. Для студентської групи при цьому актуальними є поєднання когнітивного компонента (оцінка якості життя, життєвих стандартів і порівнянь) та афективного компонента (переживання щастя або дискомфорту), а також ролі інтерпретації невизначеності як потенційної загрози або наявної можливості [3].

У роботах В. Боснюка зазначається, що є достатні підстави розглядати суб'єктивне благополуччя як одну з ключових критеріальних змінних, що відображає підсумковий результат позитивного психологічного функціонування особистості. Воно виступає одним з найбільш інформативних і доступних індикаторів у дослідженні благополуччя в його класичному розумінні. Водночас суб'єктивний характер цього конструкту є його суттєвою перевагою, оскільки люди по-різному інтерпретують однакові об'єктивні умови залежно від власних цілей, ціннісних орієнтацій та культурного контексту [1]. Водночас важливо підкреслити, що суб'єктивне благополуччя не слід розглядати як єдиний або універсально «правильний» показник позитивного психологічного функціонування, а також як найвищу цінність чи кінцеву мету особистісного розвитку. Скоріше, воно може бути інтерпретоване як зручний індикатор, що відображає наслідок конструктивної та психологічно зрілої життєдіяльності.

Дослідники зазначають, що саме цінності, мотивація та наявність усвідомлених життєвих цілей виступають психологічними детермінантами підвищення рівня суб'єктивного благополуччя в умовах війни. Виявлено, що особи з вищим рівнем осмислення власного життя та збереженою здатністю до саморегуляції та керування життєвими обставинами демонструють вищі показники благополуччя та відчуття щастя, порівняно з тими, хто втрачає життєві орієнтири та сенс існування. При цьому осмисленість життя найменшою мірою пов'язана із задоволеністю соціальною сферою, тоді як вирішальне значення мають внутрішні регулятивні механізми особистості [5].

Важливо враховувати результати емпіричних досліджень, які статистично доводять значимість фактору суб'єктивного благополуччя в рівні соціально-психологічної адаптації молоді в умовах війни. Для осіб з низьким рівнем благополуччя більш типовими є копінг-стратегії самоконтролю, уникнення та ситуативного планування, а також нижчі показники емоційної стійкості й орієнтації в соціальних очікуваннях, що зумовлює труднощі прогнозування взаємодії та дезорганізацію поведінки. Натомість особи з високим рівнем психологічного благополуччя частіше демонструють прийняття відповідальності, прагнення до домінування та лідерства, а також вищу загальну соціальну адаптованість, що забезпечується готовністю до конструктивних дій і ширшим урахуванням соціальних сигналів. Результати факторного аналізу показують, що за низького рівня психологічного благополуччя в структурі адаптації переважає емоційний компонент, за середнього – ситуативне поєднання когнітивних і поведінкових стратегій, тоді як для високого рівня характерне домінування раціонального поведінкового компонента соціально-психологічної адаптації [4].

У дослідженнях С. Яковлевої наголошується на тому, що у формуванні суб'єктивного благополуччя саме студентської молоді суттєву роль відіграє соціально-психологічний клімат студентської групи, а також загальна атмосфера університетського середовища. Хоча навчальна діяльність не завжди має виразний груповий характер, саме повсякденна взаємодія студентів створює систему неформальних зв'язків, норм і очікувань, які перетворюють академічну групу на реальну соціальну спільноту з власною структурою ролей і статусів. Соціально-психологічний клімат інтерпретується як інтегральна характеристика міжособистісних стосунків у групі, що охоплює групові настрої та стани, цінності, традиції, моральні норми, а також загальний фон спілкування і співпраці. У цьому контексті він розглядається як фактор, що може як підтримувати продуктивність спільної діяльності та розвиток особистості, так і створювати бар'єри для психологічної залученості й відчуття безпеки [7].

Юнацький вік вирізняється підвищеною чутливістю до якості взаємин і динаміки

статусу в групі, а самооцінка та суб'єктивне благополуччя студентів істотно залежать від сприйняття ставлення однолітків і викладачів. У зв'язку з цим сприятливий клімат асоціюється з довірою, доброзичливістю, можливістю вільно висловлювати думку, відсутністю тиску, поінформованістю про цілі групи, відчуттям приналежності, взаємодопомогою та готовністю брати відповідальність за спільні процеси. Поведінку у групі регулюють ціннісні орієнтири, зокрема узгодженість дій з прийнятими нормами сприяє відчуттю повноцінності та психологічному комфорту, тоді як переживання невідповідності може провокувати внутрішній конфлікт і зниження благополуччя. Отже, оптимізація соціально-психологічного клімату є важливим ресурсом підвищення ефективності групової діяльності та підтримки суб'єктивного благополуччя студентської молоді [7].

Аналізуючи детермінантну складову частину феномена суб'єктивного благополуччя студентської молоді, вважаємо доречним наголосити на відмінностях між чинниками благополуччя (соціально-економічні умови, соціальні зв'язки, індивідуально-психологічні риси тощо) і власне психологічними ресурсами (самоефективність, зв'язність, гнучкість, самоконтроль, сенсова регуляція тощо), які забезпечують активне опанування складних умов і зниження їхнього негативного впливу [3].

Емпіричне дослідження було проведено на базі ЗВО «Університет Короля Данила» зі студентами 2–3 курсів різних спеціальностей. Загальну вибірку склали 105 респондентів, було використано дві методики: «Шкала психологічного благополуччя» К. Ріфф (адаптація С. Карсканової) [2] та «Шкала задоволеності життям» Е. Дінера (адаптація В. Оліфер, В. Боснюк) [6].

На першому етапі емпіричного дослідження було здійснено порівняльний аналіз структурних компонентів психологічного благополуччя студентської молоді за методикою «Шкала психологічного благополуччя» К. Ріфф (адаптація С. Карсканової). Діагностичне дослідження проводилося на базі ЗВО «Університет Короля Данила» і дало змогу виявити нерівномірність розвитку окремих складових частин благополуччя у респондентів, а також специфіку їх поєднання в умовах сучасних

соціальних викликів. Найбільш значимими у структурі психологічного благополуччя студентів виявилися показники, пов'язані з життєвими цілями, особистісним зростанням та самоприйняттям. Високі рівні за цими факторами (40,95%, 35,2% та 34,3% відповідно) свідчать про збереження у цієї групи досліджуваних внутрішнього потенціалу розвитку, позитивного ставлення до себе та орієнтації на самовдосконалення навіть в умовах підвищеного психоемоційного навантаження. Це може розглядатися як ресурсний компонент психологічного благополуччя, що виконує компенсаторну функцію в ситуації соціальної нестабільності.

Більш суперечливі результати отримано за шкалою позитивних стосунків з оточенням. Хоча 30,5% респондентів продемонстрували високий рівень розвитку цього показника, середній бал за вибіркою виявився найнижчим (54,9). Це свідчить про поляризацію студентської молоді: для третини студентів соціальні зв'язки залишаються надійною опорою, тоді як значна частина респондентів переживає труднощі у підтримці довірливих контактів, що може бути наслідком вимушеної ізоляції або розриву зв'язків через війну.

Значно менш сформованими виявилися показники автономії та керування середовищем, які безпосередньо пов'язані зі здатністю до саморегуляції та активним впливом на життєві обставини. Хоча частина респондентів продемонструвала високий рівень автономії (29,52%), а 27,61% студентів проявили високий рівень керування середовищем, саме за цими факторами зафіксовано відносно більшу частину респондентів із середніми та низькими показниками. Це може свідчити про наявність внутрішнього протиріччя між прагненням до самостійності та об'єктивними обмеженнями, зумовленими соціальною нестабільністю, освітніми вимогами та зовнішнім тиском.

Порівняльний аналіз факторів психологічного благополуччя засвідчує, що у структурі благополуччя студентської молоді домінують внутрішньо орієнтовані компоненти (життєві цілі, самоприйняття, особистісне зростання), тоді як операційні та комунікативні компоненти (керування середовищем, позитивні стосунки) є більш вразливими. Це дає змогу

припустити, що в умовах сучасних соціальних викликів студенти частіше спираються на внутрішні психологічні ресурси, ніж на відчуття контролю над зовнішніми обставинами.

Порівняльний аналіз середніх показників психологічного благополуччя засвідчує нерівномірність розвитку його структурних компонентів у студентської молоді (табл. 1). Найвищі середні значення зафіксовано за шкалами «життєві цілі», «особистісне зростання» та «самоприйняття», що підтверджує домінування внутрішньо орієнтованих ресурсів у структурі благополуччя.

Таблиця 1

Середні показники психологічного благополуччя за методикою К. Ріфф (адаптація С. Карсканової)

Показники	Середнє	Стандартне відхилення
Позитивні стосунки з оточенням	54,9	8,02
Автономія	55,3	7,95
Керування середовищем	56,6	8,12
Особистісне зростання	61,4	6,52
Життєві цілі	62,1	8,37
Самоприйняття	60,8	7,48

Натомість нижчі середні показники за шкалами «Позитивні стосунки з оточенням», «Автономія» та «Керування середовищем» відображають уразливість операційних та комунікативних компонентів психологічного благополуччя в умовах сучасних соціальних викликів та обмеженого контролю над зовнішніми життєвими обставинами.

Задля комплексного аналізу феномена суб'єктивного благополуччя студентської молоді в емпіричному дослідженні разом з оцінкою структурних компонентів психологічного благополуччя було застосовано «Шкалу задоволеності життям» Е. Дінера (в адаптації В. Оліфер, В. Боснюк) [6], яка відображає когнітивний рівень суб'єктивного благополуччя та пов'язана з узагальненою оцінкою індивідом якості власного життя. Результати діагностики засвідчили переважаючий середнього рівня задоволеності життям, який було зафіксовано у 52,38% респондентів. Високий рівень задоволеності продемонструвала відносно менша частина студентів (27,62%), тоді як у 20% опитаних було виявлено низькі показники за цією

шкалою. Отримані дані свідчать про відсутність вираженого суб'єктивного благополуччя у значної частини студентської молоді та про тенденцію до стриманої, критичної оцінки власного життя.

Порівняльний аналіз результатів, отриманих за методикою К. Ріфф та «Шкалою задоволеності життям» Е. Дінера, дає змогу виявити неоднорідність проявів суб'єктивного благополуччя на різних психологічних рівнях. З одного боку, за методикою К. Ріфф було зафіксовано відносно високі показники за внутрішньо орієнтованими компонентами психологічного благополуччя, зокрема за життєвими цілями, самоприйняттям і особистісним зростанням, що вказує на збереження внутрішніх ресурсів, позитивне ставлення до себе та прагнення до саморозвитку. З іншого боку, результати за «Шкалою задоволеності життям» демонструють значно більш стриману оцінку загальної якості життя. Такий розрив між внутрішніми ресурсами особистості та когнітивною оцінкою життєвої задоволеності може свідчити про компенсаторний характер психологічного благополуччя в умовах соціальної нестабільності. Студенти здатні підтримувати позитивне ставлення до себе, усвідомлювати власний потенціал і бачити перспективи особистісного зростання, водночас не відчуючи цілісного задоволення від життєвих обставин.

Особливо показовим є порівняння шкали задоволеності життям з такими компонентами психологічного благополуччя, як автономія та керування середовищем. Якщо за шкалою автономії близько третини респондентів продемонстрували високі показники, то загальна оцінка життя залишається значно нижчою. Це свідчить про те, що навіть за наявності суб'єктивного відчуття внутрішньої самостійності студенти не завжди сприймають власне життя як таке, що відповідає їхнім очікуванням і життєвим ідеалам. Виявлені особливості можуть бути пояснені впливом воєнних реалій, які суттєво трансформують структуру суб'єктивного благополуччя. Постійна загроза безпеці, вимушені зміни життєвих і освітніх планів, економічна невизначеність та хронічне психоемоційне напруження знижують рівень задоволеності життям як інтегрального показника. У таких умовах суб'єктивне благополуччя студентської молоді набуває

фрагментарного характеру, де внутрішні психологічні ресурси зберігаються, проте їх реалізація обмежується зовнішніми обставинами.

Задля визначення структурних взаємозв'язків між показниками психологічного та суб'єктивного благополуччя студентської молоді було проведено кореляційний аналіз між шкалами методики «Психологічне благополуччя» К. Ріфф та «Шкалою задоволеності життям» Е. Дінера. Для оцінки лінійних взаємозв'язків було використано коефіцієнт кореляції r -Пірсона.

Результати аналізу засвідчили наявність переважно позитивних, статистично значущих кореляцій різної сили. Найбільш виражений кореляційний зв'язок виявлено між показником задоволеності життям і рівнем самоприйняття ($r = 0,53$, $p \leq 0,01$). Зазначений результат свідчить про те, що позитивна когнітивна оцінка власного життя значною мірою ґрунтується на прийнятті себе як цілісної особистості, здатної інтегрувати власний досвід, у тому числі травматичний.

Помірний позитивний зв'язок зафіксовано між задоволеністю життям і життєвими цілями ($r = 0,47$, $p \leq 0,01$). Це підтверджує, що сенсожиттєва визначеність виступає психологічною опорою, яка стабілізує оцінку життєвого шляху в умовах нестабільності. Також статистично значущий зв'язок помірної сили виявлено зі шкалою особистісного зростання ($r = 0,41$, $p \leq 0,01$). Це вказує на те, що орієнтація на самовдосконалення є важливим, хоча й дещо менш впливовим фактором поточної задоволеності, ніж прийняття себе.

Натомість кореляційні зв'язки між задоволеністю життям та «зовнішніми» регуляторними компонентами виявилися значно слабшими. Так, зв'язок зі шкалою автономії є слабким ($r = 0,24$, $p \leq 0,05$), а зі шкалою керування середовищем – статистично незначущим ($r = 0,18$, $p \geq 0,05$). Такий результат (відсутність або слабкість зв'язку) пояснюється об'єктивним зниженням можливостей контролю над зовнішніми обставинами під час війни. Суб'єктивне відчуття компетентності в керуванні середовищем перстає бути гарантом щастя, коли середовище є непередбачуваним.

Висновки. Результати проведеного дослідження дали змогу виявити особливості

суб'єктивного благополуччя студентської молоді в умовах сучасних соціальних викликів. Визначено, що структура суб'єктивного благополуччя характеризується нерівномірністю розвитку його окремих компонентів: відносно збереженими є внутрішньо орієнтовані складові частини психологічного благополуччя (життєві цілі, самоприйняття, особистісне зростання), тоді як операційні компоненти, пов'язані з автономією та керуванням середовищем, виявляють більшу вразливість до впливу зовнішніх обмежень. Отримані результати свідчать про трансформацію механізмів психологічної адаптації студентської молоді,

за якої суб'єктивне благополуччя підтримується насамперед внутрішніми особистісними ресурсами, а не відчуттям контролю над зовнішніми життєвими обставинами.

Перспективи подальших досліджень полягають у розширенні емпіричного аналізу чинників суб'єктивного благополуччя студентської молоді з урахуванням індивідуально-психологічних, соціально-психологічних та контекстуальних змінних. Доцільним є проведення лонгітюдного дослідження задля виявлення динаміки суб'єктивного благополуччя студентів у процесі адаптації до змінних соціальних умов.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Боснюк В. Суб'єктивне благополуччя як ключовий показник позитивного функціонування особистості. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*. 2023 № 2. С. 5–9. DOI: 10.32782/psy-visnyk/2023.2.1
2. Карсканова С. Опитувальник «Шкали психологічного благополуччя» К. Ріфф: процес та результати адаптації. *Практична психологія та соціальна робота*. 2011. № 1. С. 1–10.
3. Коробка І. Суб'єктивне благополуччя: теоретичні інтерпретації, чинники й ресурси підтримання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Психологічні науки*. 2022. Вип. 2. С. 85–93. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2022-2-12>.
4. Малімон Л., Пашкіна А., Максимчук О. Суб'єктивне благополуччя як чинник соціально-психологічної адаптації особистості в умовах війни. *Психологічні перспективи*. 2023. Вип. 42. С. 113–126. DOI: <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2023-42-mal>.
5. Машак С., Кучвара Х. Особливості суб'єктивного благополуччя українців в умовах війни. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія / редкол.: У. Михайлишин (голов. ред.), О. Смух, В. Корольчук та ін. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 6. С. 5–9. DOI: 10.32782/psy-visnyk/2022.6.1*
6. Оліфер В., Боснюк В. Адаптація українськомовної версії шкали задоволеності життям Е. Дінера. *Наука і освіта*. 2024. № 2. С. 64–72. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2024-2-9>.
7. Яковлева С. Соціально-психологічний клімат групи та його вплив на суб'єктивне благополуччя студентської молоді. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Психологічні науки*. 2022. Вип. 1. С. 77–83. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2022-1-10>.
8. Deci E.L., Ryan R.M. Self-determination research: reflections and future directions. *Handbook of self-determination research Rochester (NY)*. University of Rochester Press. 2002. P. 431–441.
9. Diener E. Culture and Well-Being: The collected works of Ed Diener. Social Indicators Research Series 38. *Springer*. 2009. 300 p. DOI: 10.1007/978-90-481-2352-0.
10. Ryff C.D. Psychological well-being revisited: Advances in the science and practice of eudaimonia. *Psychotherapy and Psychosomatics*. 2014. № 83. P. 10–28. DOI: <https://doi.org/10.1159/000353263>.
11. Waterman A., Schwartz S., Conti R. The implications of two conceptions of happiness (hedonic enjoyment and eudaimonia) for the understanding of intrinsic motivation. *Journal of happiness studies*. 2008. № 9 (1). P. 41–79. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10902-006-9020-7>.

REFERENCES:

1. Bosniuk, V. (2023). Subiektyvne blahopoluchchia yak kliuchovy pokaznyk pozytyvnoho funktsionuvannia osobystosti [Subjective well-being as a key indicator of positive personal functioning]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Psykholohiia – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Psychology*, (2), 5–9. DOI: 10.32782/psy-visnyk/2023.2.1 [in Ukrainian].
2. Karskanova, S. (2011). Opytuvalnyk “Shkaly psykholohichnoho blahopoluchchia” K. Riff: protses ta rezultaty adaptatsii [C. Ryff’s “Scales of Psychological Well-Being”: adaptation process and results]. *Praktychna psykholohiia ta sotsialna robota – Practical Psychology and Social Work*, (1), 1–10 [in Ukrainian].

3. Korobka, I. (2022). Subiektyvne blahopoluchchia: teoretychni interpretatsii, chynnyky y resursy pidtrymannia [Subjective well-being: theoretical interpretations, factors and resources of maintenance]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Psykholohichni nauky – Scientific Bulletin of Kherson State University. Psychological Sciences*, (2), 85–93. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2022-2-12> [in Ukrainian].
4. Malimon, L., Pashkina, A., & Maksymchuk, O. (2023). Subiektyvne blahopoluchchia yak chynnyk sotsialno-psykholohichnoi adaptatsii osobystosti v umovakh viiny [Subjective well-being as a factor of socio-psychological adaptation of personality in wartime]. *Psykholohichni perspektyvy – Psychological Perspectives*, (42), 113–126. DOI: <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2023-42-mal> [in Ukrainian].
5. Mashchak, S., & Kurchava, Kh. (2022). Osoblyvosti subiektyvnoho blahopoluchchia ukraintsiv v umovakh viiny [Features of subjective well-being of Ukrainians under wartime conditions]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Psykholohiia – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: Psychology*, (6), 5–9. DOI: [10.32782/psy-visnyk/2022.6.1](https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2022.6.1) [in Ukrainian].
6. Olifer, V., & Bosniuk, V. (2024). Adaptatsiia ukrainskomovnoi versii shkaly zadovolenosti zhyttiam E. Dienera [Adaptation of the Ukrainian-language version of E. Diener's Satisfaction with Life Scale]. *Nauka i osvita – Science and Education*, (2), 64–72. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2024-2-9> [in Ukrainian].
7. Yakovlieva, S. (2022). Sotsialno-psykholohichni klimat hrupy ta yoho vplyv na subiektyvne blahopoluchchia studentskoi molodi [Socio-psychological climate of the group and its influence on the subjective well-being of students]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Psykholohichni nauky – Scientific Bulletin of Kherson State University. Psychological Sciences*, (1), 77–83. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2022-1-10> [in Ukrainian].
8. Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2002). Self-determination research: Reflections and future directions. In E.L. Deci & R.M. Ryan (Eds.), *Handbook of self-determination research* (pp. 431–441). Rochester, NY: University of Rochester Press [in English].
9. Diener, E. (2009). *Culture and well-being: The collected works of Ed Diener. Social Indicators Research Series* (Vol. 38). Springer. DOI: [10.1007/978-90-481-2352-0](https://doi.org/10.1007/978-90-481-2352-0) [in English].
10. Ryff, C.D. (2014). Psychological well-being revisited: Advances in the science and practice of eudaimonia. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 83, 10–28. DOI: <https://doi.org/10.1159/000353263> [in English].
11. Waterman, A.S., Schwartz, S.J., & Conti, R. (2008). The implications of two conceptions of happiness (hedonic enjoyment and eudaimonia) for the understanding of intrinsic motivation. *Journal of Happiness Studies*, 9 (1), 41–79. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10902-006-9020-7> [in English].

Дата першого надходження статті до видання: 26.12.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.01.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.03.2026